

TILLSYNS- OCH
FÖRESKRIFTSRÅDET

Marie Eriksson
Tel: 08-698 1149
Marie.eriksson
@naturvardsverket.se

PROTOKOLL
2007-02-21 Dnr 117-1005-07

Protokoll från Tillsyns- och föreskriftsrådets möte den 21 februari 2007

Närvarande

Rådet

Martin Eriksson, Naturvårdsverket (ordförande); Marie Becker, Socialstyrelsen; Else-Marie Mejersjö, Jordbruksverket; Taina Bäckström, SSI (punkt 1-8); Ann-Sofie Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting (punkt 9-13); Annelie Johansson, Länsstyrelsen Jönköping (punkt 1-8); Bengt Högberg, Fiskeriverket (punkt 1-11); Anders Larsson, Boverket (punkt 1-8); Anders Granat, Länsstyrelsen Gotland; Gunnar Guzikowski, Läkemiddelverket; Björne Olsson, Kemikalieinspektionen; Emma Johansson, Skogsstyrelsen; Lena Callermo, Naturvårdsverket (punkt 9-13)

Övriga

Kerstin Blom Bokliden, Sveriges Kommuner och Landsting (punkt 1-8); Peter Sörngård, Naturvårdsverket; Kristina Hedfors, Karlstads kommun; Kerstin Eriksson, Generalläkaren; Marianne Stålheim, Räddningsverket; Helena Håkansson, Räddningsverket; Kitty Victor, Naturvårdsverket/ToFR-kansliet (punkt 1-7); Robert Andrén, ToFR-kansliet; Nils Ahlén, ToFR-kansliet; Liisa Bjällås, ToFR-kansliet och Marie Eriksson, ToFR-kansliet

1. Mötets öppnande

Martin Eriksson hälsade välkommen och förklarade mötet öppnat. En presentationsrunda följde där speciellt de nya ledamöterna *Marie Becker, Annelie Johansson, Bengt Högberg, Gunnar Guzikowski och Emma Johansson* uppmärksammades. *Martin E* framförde hälsningar till Rådet från de avgående ledamöterna *Maria Szirmai och Bertil Österberg*, som tackade för gott samarbete.

2. Fastställande av dagordning

Punkt 4 a föreslogs att behandlas i samband med punkt 10. Som övrig fråga, punkt 12 b, anmäldes reflektion kring förmiddagens informationsseminarium om REACH. Dagordningen fastställdes med dessa tillägg.

3. Val av justerare

Till protokollsjusterare valdes Annelie Johansson
Från och med punkt 9 justerar Anders Granat protokollet istället för Annelie Johansson.

4. a) Val av intern utvärderingsgrupp

Följande ledamöter valdes att ingå i den interna utvärderingsgruppen *Else-Marie Mejersjö*, Jordbruksverket, *Anders Granat*, Länsstyrelsen Gotland och *Kerstin Blom Bokliden*, Sveriges Kommuner och Landsting. Kansliet kan liksom tidigare år ställa upp med sekreterarhjälp till utvärderingsgruppen och vara sammankallande. I år genomförs en extern utvärdering av Rådets verksamhet. Årets uppgift för den interna utvärderingsgruppen blir därför att göra en uppföljning av verksamheten utan överlappningar med den externa utvärderingen. Till gruppens hjälp finns ett framtaget metodstöd och en mall för rapportstrukturen.

4. b) Val av ledamöter till beredningsgruppen

Till nya ledamöter i beredningsgruppen valdes *Marie Becker* och *Annelie Johansson*. Följande ledamöter ingår därmed i beredningsgruppen, *Marie Becker*, *Annelie Johansson*, *Björne Olsson*, *Eric Danell*, *Mikael Schultz*, *Lena Callermo* och *Ann-Sofie Eriksson*.

4. c) Val av intern vice ordförande

Till intern vice ordförande valdes *Ann-Sofie Eriksson*.

5. Årsredovisning för Rådets verksamhet 2006

Rådet beslutade att godkänna årsredovisningen för 2006 enligt det i förväg utskickade förslaget. Kansliet fick i uppdrag att överlämna den till Miljödepartementet.

6. Verksamhetsplan för Rådets kansli

Ledamöterna lämnade följande synpunkter på det tillsammans med rådshandlingarna utskickade utkastet med verksamhetsplan 2007 för Rådets kansli.

- Aktivitet 9 bör prioriteras
- Aktivitet 22. Frågan ställdes om det går det att få författningsregistret miljömålsuppdelat. Kansliet tar med sig frågan i sitt arbete med att se över författningsregistret
- Aktivitet 23. Önskemål framfördes om ett kalendarium som omfattar även planerade seminarium och utbildning kan skapas, för att kunna undvika kollisioner när det gäller seminariedagar. Kansliet tar med sig idén
- Aktivitet 24 bör uppdateras med de synpunkter som Rådets beredningsgrupp framförde på sitt senaste möte.

Robert Andrén uppmanade ledamöterna att meddela honom en uppskattning på hur mycket tid myndigheten avser att lägga ned på arbetet i ToFR under 2007. Efter det att Robert har gjort en justering av punkt 24 förklarade *Martin E* att han kan ta beslut om verksamhetsplanen i sin egenskap som avdelningschef på Miljöanalysavdelningen.

7. Regelförenkling

Frågan om regelförenkling sattes upp på dagordningen till dagens möte på initiativ från Naturvårdsverket, som önskar verka för samverkan inom Rådet när det gäller arbetet med regelförenkling. *Kitty Victor*, Naturvårdsverket inledde med information om Naturvårdsverkets arbete med regeringsuppdraget om regelförenkling. Därefter informerade *Else-Marie Mejersjö* om Jordbruksverkets arbete och *Björne Olsson* om Kemikalieinspektionens. De tre myndigheterna uppmanades att skicka sina rapporter med redovisningen till regeringen från den första etappen som redovisades den 19 februari, elektroniskt till *Marie E* på kansliet, att skickas ut tillsammans med protokollet från Rådsmötet.

I den efterföljande diskussionen framkom bland annat att fler av Rådets myndigheter har motsvarande uppdrag. För att få en gemensam referensram föreslogs att NUTEK skulle bjudas in på ett Rådsmöte för att redogöra för sin rapport om miljöreglers inverkan på företagen. Flera ledamöter framförde att samverkan i Rådet med avseende på regelförenklingsarbetet skulle kunna

röra föreskriftdelen av Rådets arbete och speciellt en utveckling av författningsregistret t.ex. att göra reglerna sökbara utifrån sakområde i syfte att förenkla för företagen.

Rådet beslutade

- att samverka om regelförenkling
- att ge kansliet i uppdrag att ta fram ett förslag på insatser som Rådet kan samverka om i frågan. Förslaget ska redovisas på nästa Rådsmöte den 13 juni
- att bjuda in NUTEK på nästa Rådsmöte den 13 juni

8. Beredningsgruppens uppdrag om strukturfrågor kring tillsynsvägledningen

Peter Sörngård presenterade en kort sammanfattning av innehållet i PM, daterat 2007-01-31 om "Strukturen på tillsynsvägledning enligt miljöbalken – problem och lösningar" (delades ut på mötet). Med struktur menas i det här sammanhanget främst tre områden: 1. Organisation och ansvarsfördelning 2. Rättsliga frågor 3. Myndighetsstyrning och resurser. I PM beskrivs de strukturella problemen inom de tre olika områdena och tre förslag på lösningar lämnas. Dessa förslag innebär att se över bemyndiganden och ansvar, att se över tillsynsorganisationen och ansvarsfördelningen mellan myndigheterna samt att säkerställa tillsynsvägledningsresurser via regleringsbrev. Rådets beredningsgrupp har diskuterat innehållet i PM. Beredningsgruppen var eniga om att det borde föras en diskussion i Rådet vad som är den viktigaste aspekten och om eventuellt inspel till departementet. Beredningsgruppen bestämde också att PM skall föras in i projektplanen som ett underlag till utvärderingen av tillsynsvägledningen 2007. Den kommer även bidra till förståelse av utvärderingsresultatet.

I den efterföljande diskussionen framfördes bland annat att olika frågor i PM bör identifieras dels sådana som Rådet kan svara för, dels sådana som departementet bör få kännedom om. Vidare bör Rådet enas om ett särskilt viktigt område som kan preciseras ytterligare inom Rådets samverkan. Några av ledamöterna tyckte att frågan om organisationen och ansvarsfördelning är mest aktuell och viktigast att göra inspel till departementet om, speciellt i samband med den kommande inriktningspropositionen och utredningen om konsekvenserna av ikraftträdandet av REACH.

Rådet beslutade

- att ledamöterna ska läsa PM om strukturen på tillsynsvägledning och inom en vecka från dagen för Rådsmötet (dvs. onsdagen den 28 februari) ska meddela sina synpunkter till *Robert Andrén* om vilka frågor som särskilt bör lyftas fram
- att *Robert A* därefter i dialog med departementet ska föra fram synpunkterna från Rådet. *Robert* ska rapportera utfallet från dialogen med departementet på nästa Rådsmöte den 13 juni

9. Projektet utvärdering av tillsynsvägledningen

Robert Andrén informerade om att styrgruppen har bestämt projektorganisationen. *Martin E* är beställare i egenskap av ordförande i Rådet. Styrgruppen är densamma som Rådets beredningsgrupp och *Robert A* är styrgruppens ordförande. *Marie Eriksson* är projektledare och kommer bland annat att hålla i kontakten med utvärderaren. Styrgruppen har haft ett telefonmöte och gjort de sista kompletteringarna av projektplanen. Tidsplanen enligt förslaget i projektplanen följs, vilket innebär att Naturvårdsverkets befintliga ramavtal med en befintlig konsult kommer att avropas. *Robert* påpekade att det kan bli aktuellt framöver med en avstämning angående kostnaden och omfattningen på utvärderingsuppdraget.

10. Projektet fördjupad utvärdering av ToFR 2007

Robert Andrén föredrog ärendet och förklarade att den fördjupade utvärderingen av ToFR ska ses som en uppdragsbeställning till en extern utvärderare. *Robert* i sin roll som kanslichef är beställare. Utvärderaren kommer att ha *Robert* som bollplank men kommer att ta kontakter inom Rådet för

intervjuer. Resultatet av uppdraget med dess undersökningar, analyser och förslag presenteras för Rådet som sedan kan ta sig an det och dra sina egna slutsatser. *Robert* presenterade syftet och de utvärderingsfrågor som utvärderaren har tagit fram.

Följande synpunkter lämnades:

- Fråga 4 blir bättre om det ändras till att röra den egna rollen som rådsledamot
- Begreppen i frågorna måste vara tydliga så att utvärderingen ger svar på det som man önskar. Det är speciellt viktigt i punkt 6
- Utvärderaren måste få tillgång till allt nödvändigt material så att vi inte behöver svara på sådant som det går att läsa sig till
- Vilket tidsperspektiv? Rimligt med utgångspunkt från föregående utvärdering 2002
- Det skulle vara intressant att få reda på om det har skett förändringar över tiden. Utvärderingsfrågorna uppfattades som lite för statiska nu
- Det skulle vara intressant att inhämta synpunkter från de tillsynsvägledande myndigheter som står utanför/ har gått ut ur ToFR dvs. Svenska Kraftnät och Riksantikvarieämbetet.

Rådet beslutade

- att de lämnade synpunkterna på utvärderingsfrågorna ska inarbetas
- att den fördjupade utvärderingen i övrigt ska läggas upp på det föreslagna sättet.

11. a) Information från ledamöterna

Beträffande skriftlig information till mötet, se bilaga 1.

11.b) Information från kansliet

Beträffande skriftlig information till mötet, se bilaga 1

12.a) EU:s arbete med översyn av minimikriterier för tillsyn

Peter Sörngård informerade om det pågående arbetet 2007 med översyn av minimikriterierna för tillsyn. EU-kommissionen leder arbetet som sker inom IMPEL. På IMPEL:s plenarmöte i november tas översynsrapporten upp. Kommissionen tar sedan vid och beslutar om ett eventuellt direktiv. Naturvårdsverket har bildat en kontaktgrupp. Representanter från kommuner och länsstyrelser ingår liksom representanter från en del centrala verk. Det dyker upp många frågeställningar om samordning och även kring detaljreglering av tillsyn. *Peter* uppmanade intresserade inom Rådet att ta kontakt med honom och delta i kontaktgruppen. *Martin E* påtalade vikten av en fortsatt återkoppling till Rådet om arbetet med översynen av minimikriterierna för tillsyn.

12.b) Reflektion kring förmiddagens informationsseminarium om REACH

Flera ledamöter framförde under dagen att REACH är en viktig fråga som Rådet bör intressera sig för. Bland annat efterfrågade Sveriges Kommuner och Landsting från Kemikalieinspektionen en strategi för utbildningen och att utbildningen byggs upp så att ett stort antal berörda handläggare nås av den över hela landet. Gärna med inspiration från miljöbalksutbildningen. Diskussionen handlade sedan om hur Rådet ska intressera sig för REACH och flera olika förslag lämnades.

Rådet beslutade

- att ge kansliet i uppdrag att bevaka beslut om utredningsdirektivet kring konsekvenser av ikraftträdande av REACH
- att uppdra Rådets ordförande *Martin E* att tillskriva regeringen och föreslå att man även ska titta på konsekvenser för tillämpningen av angränsande lagstiftning till exempel miljöbalken i utredningen kring konsekvenser av ikraftträdande av REACH
- att när utredare har tillsatts bjuda in denne till Rådet på motsvarande sätt som gjordes vid den statliga Tillsynsutredningen

- att ToFR-kansliet ska bistå med administrativa insatser vid Kemikalieinspektionens information och utbildning om REACH.

13. Mötets avslutande

Martin Eriksson förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet

Marie Eriksson

Martin Eriksson
(ordförande)

Annelie Johansson (punkt 1-8)
(protokolljusterare)

Anders Granat (punkt 9-13)
(protokolljusterare)

Undertecknat 2007-03-08

Bilaga 1

11.a) Information från ledamöterna**Statens Strålskyddsinstitut, SSI**

SSI fortsätter att diskutera sin roll och hur vi ska arbeta med tillsynsvägledning.

Vi kommer snart att skicka utkast till föreskrifter och allmänna råd om uppförande och drift av markförvar för deponering av lågaktivt kärnavfall på remiss. Vi har haft en del diskussioner med Naturvårdsverket om dessa föreskrifter för att kunna harmonisera kraven för deponier så mycket som möjligt.

Livsmedelsverket

Nationell kontrollplan för livsmedelskedjan, 2007-2009 och informationsskrift om planen (delas ut). Planen beskriver kontrollsystemet i livsmedelskedjan och strategiska inriktningar på kontrollen. Planen omfattar kontroll av livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd. Planen har därför tagits fram i ett projekt där Livsmedelsverket, Jordbruksverket, Djurskyddsmyndigheten, Statens Veterinärmedicinska anstalt, Länsstyrelser och Sveriges Kommuner och Landsting deltagit.

Naturvårdsverket

Delvis nya regler om Miljösanktionsavgifter har trätt ikraft 2007. Det finns vissa problem kring tolkningen av övergångsbestämmelserna. Naturvårdsverket har lagt ut information om detta på sin webbplats.

Tillsynsenheten har initierat ett forskningsprogram om effektiv miljötillsyn.

Planerade publikationer på Miljörättsavdelningen (rev 2006-12-04)

Innehåll, titel, ansvar	Typ av publikation	Prel. utgivning	Div.
Rf			
Förorenade områden i fysisk planering (Ingegerd Andersson, Rf) + BOV layout: IdéoLuck	Rapport och broschyr OH-serie	(06 försenad)	prio 1
Användning av flygaska och rötslam i tät- och täcksikt med växtetablering på gruvavfallsdeponier (Ann-Marie Fällman, Rf)	Rapport	06	
Efterbehandling – uppföljning: Bersbo – eng. (Ann-Marie Fällman, Rf)	Rapport	06	
Efterbehandling – uppföljning: Saxberget (Ann-Marie Fällman, Rf)	Rapport	06	
Åtgärds mål och riskvärdering – vägledning i planeringsstadiet (Kjell Färnkvist, Helena Fürst)	Rapport	08	Blir ett material, upphandli

Riskbedömning platsspecifika riktvärden, vägledning, (Yvonne Österlund, Helena Fürst)	Rapport, manual och CD dataprogram	08	ng 2006, remiss till sommaren 2007
Provtagning och analys (Kjell Färnkvist, Helena Fürst) samarbete med SIG Har haft referensgrupp för att ta reda på önskemål	Rapport	remiss höst 05, utg 07	
Uppdatering av Kvalitetsmanualen, tillägg med bl.a. Förordning (Per Gullbring, Rf)	Manual	Kontinuerligt, uppdaterad 2006	
Tillsyn och efterbehandlingsarbete- HB (Per Gullbring, Rf i samarbete med Rt, Anne Wynne, Rickard Jansson, Rj. Mårten Bengtsson, konsult/advokat skriver)	HB	07	
Mottagningskriterier för deponi Carl Mikael Svensson, Rf	Handbok med AR	Ut på remiss mars 06	
Hållbar sanering projekt tillsammans med F-sekr (=utgivare) 50-tal rapporter under 3 år	Rapporter	05-07	
Bly i varor och produkter	Rapport	06	
Handlingsplan för återvinning av avfall i anläggningsarbeten (återrapp). Ska bli bindande regler. Carl Mikael Svensson	Bindande regler, oklart i vilken form	07	
Rening av lakvatten från deponier	Faktablad	dec 2006	
Rj			
Tillståndsprovning och anmälan avseende miljöfarlig verksamhet, revidering (Joakim K?) Oklart om detta kommer att göras klart.	Handbok utgåva 2	?	
Rm			
Användning av organiska lättflyktiga ämnen/VOC (Ingrid Jedvall, Rm) AR, HB	AR, Handbok	höst 06	
Industribuller AR internremiss höst 04, externremiss (Jard Gidlund, Rm)	AR	höst 06	
Metod för immissionsmätning av externt industribuller (revidering), gått ut tills med remiss AR, publiceras tills. Med AR Industribuller (Jard, Rm) remiss mars	Rapport 5417	höst 06	
Enskilda avlopp HB (reg.uppdrag > klart april 05) externremiss feb 05	HB (2005:3 ??) HB 620-0139-6	HB höst 06	

HB 620-0138-8 (Eva-Lotte pl., Kerstin HB-ansv., Rm), (ev. senare utgivning p.g.a. dep.beslut)	Temafika 16 nov 05		
Små värmepumpar	Faktablad	Dec 2006	
Avloppsreningsanläggningar för C-verksamheter	Faktablad	Dec 2006	
Oljeavskiljare	Faktablad	Dec 2006	
Sågverk och virkeslagring	Faktablad	2006	
Rp			
Elavfall (Krisinformations- och långsiktig k-plan ska göras) (Annika Idenfors m.fl.)	Infoblad/Temafakta	06	
Transport av avfall över gränser "vägledning"/HB ny Förordning på G i EU (Johanna Samanker, Helena Ragnarsdotter, Rp) IdéoLuck layout	HB	07	
PCB, fogmassor i hus – handbok Lars – infoplan	HB	06	
Hushållsavfallsdefinitionen – handbok Fredrik, Catarina, konsult	HB	Vintern 06-07	
Rt			
TillsynsNytt		6 nummer!	
Miljörapport Monika Magnusson, Rt+ M-avd	Föreskrift	Beslut vår 06	
Miljöbrott Björn Pettersson, Rt - myndighetssamverkan	Rapport	Oklart om det blir av	
Värt att veta om NOx Inga-Lill	Tema/infofakta	vår 06	
(Förordningen om) Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd FMH Peter, vägledn., AR, HB Björn Beslut före sommaren 2006	AR, HB	vägledning höst 06	
MSA, uppdatering ??	Handbok	06	
Metoder för riskvärdering och tillsynsobjekt	Faktablad	Dec 2006	
Rv			
Förvaltningsplan enligt VFF (Vattenförvaltningsförordningen) Föreskrifter, AR, ev. HB Anne T	Föreskrifter, AR (HB)	sommar 07	
Undantag/kraftigt modifierade vatten enligt VFF Ev. föreskrift "god ekologisk potential och	Ev föreskrift, AR, HB	jan 07	

kraftigt modifierade vatten” Lotten			
Åtgärdsprogram enl. VVF Anna Åhr	Föreskrift, HB	Sommar 07	
Skyddade områden enl. VVF Clas	Handbok	Sommar 07	
Täkter, uppdaterad AR, HB (orsaken är att täkterna bytt kapitel och de gamla dokumenten innehåller t ex bestämmelser och vägledning om samråd etc.)			
Vattenverksamhet, 11 kap. AR, HB (Anne T, Rv) även konferens*, samverkan MSS Anne gör 1) kartläggning av vilken vägledning som tagits fram, 2) vad planerar vi o alla andra 06 och 07 3) förbättra förutsättningarna för tillsyn	AR HB 1, 2 & 3. RU redovisat april 06. Artikel i Tillsynsnytt, webbtext	08	
Omprovning av vattenverksamhet	Faktablad	06	
Buller från vindkraft, AR med riktvärden (Inger,)	AR	06	
Flygplatser – AR, HB (Kyriakos) Ist ska skriva	AR, HB seminarium	06	
Ljudkvalitet – kompletterande kartläggning av Nynäshamn	Rapport	06	
Acoustic quality – om hela projektet Ljudkvalitet Skriva text samt översättning Kyriakos Z.	Temafakta	06	
Revidera AR MKB/SMB Inger	AR	?	

Utgivna publikationer på Miljörättsavdelningen 2007 (rev 2007-xx-xx)

--	--	--	--

Externa utbildningar, seminarier 2007 (rev 2007-01-17)

Utbildningar som varit:

Kommande utbildningar:

- Föreordnade områden i fysisk planering, regionala sem. Under 2007 anordnas i samarbete med Sveriges kommuner och landsting
- Riskbedömning av platsspecifika riktvärden, hösten 2006 (skjuts troligtvis fram till våren 2007)
- Enskilda avlopp
- Industribuller (nya AR) höst-vinter
- Elektriska och elektroniska produkter, 7 februari i Göteborg

11.b) Information från kansliet

Träff i nätverket för tillsynsvägledning den 17 april

Träffen skall handla om tillsynsvägledningsplanering samt tillsynsvägledning om REACH och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Planering av programmet pågår och inbjudan till nätverksträffen skickas ut omkring mitten av februari.

"Breda paragrafer" i miljöbalken

Kansliet fick under 2006 i uppgift att undersöka problematiken med "breda paragrafer".

Nils Ahlén meddelade på beredningsgruppsmötet att kansliet har följt upp ärendet och inte hittat några problem att gå vidare med. Uppgiften föreslås därför avslutas. Beredningsgruppen instämde med kansliets förslag.

Angående försiktighetsprincipens tillämpning

Nils Ahlén informerade på beredningsgruppsmötet om att rådet har blivit tillställd en fråga från Mats Dämvik, juristfirman Unité angående försiktighetsprincipens tillämpning. Han delade ut PM som beskrev ärendet. Rådets kansli kommer att meddela frågeställaren om att rådet har informerats om skrivelsen samt att ärendet föranleder för närvarande inga ytterligare åtgärder från Rådets sida utan kommer att avslutas.